

דַּרְשֵׁתִי קַרְבַּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א

שיעור מוצ"ש, בית הכנסת פרי מגדים, צפת • השיעור נמסר במוצ"ש פרשת בהעלותך, תשפ"ד

כַּחַה שֶׁל אַמִּירַת "אִמּוֹן יֵהָא שְׁמִיָּה רַבָּא"

אני רוצה לספר לכם ספור מיוחד שקרה בבית הכנסת "פרי מגדים". זה ספור חדש, אבל יש לו המשך מדהים שקרה ממש השבוע.

לפני כשש-שבע שנים, הגיעה אלי אשה אחת ביום ששי. היא הייתה, השם ירחם, חולה במחלה. כבר שנה שלמה היא עברה טפולים, אבל שום דבר לא עזר. הרופאים אמרו לה שגשאר לה לחיות לכל היותר שלשה חודשים. כשהיא באה אלי, היא נראתה ממש רע, אפילו הצבע של העור שלה היה צהוב, השם ירחם.

היא שאלה אותי מה לעשות. באמת, מה אפשר לעשות במצב כזה? אבל פתאום נזכרתי במה שחז"ל אומרים: "כל העונה אמן יהא שמיה רבא בכל כחו - קורעין לו גזר דינו" (שבת קיט ע"ב). זו אמת לאמתה, אם רק נאמין בזה באמת. זה לא סתם משפט, זו הבטחה של חז"ל!

אז מה עשינו? באתי לבית הכנסת במוצאי שבת ודברתי עם שני אברכים - הרב נאבול והרב אריאל סופר. בקשתי מהם להתחזק במשך שבוע אחד באמירת "אמן יהא שמיה רבא" בכונה גדולה, לרפואת אילה בת חנה. רק שבוע אחד, לא יותר.

ומה קרה? תשמעו טוב: עבר שבוע, וברוך השם, האשה הזאת יצאה לגמרי מהמחלה! היא הבריאה לחלוטין! עברו כמה שנים, והיא אפילו התחתנה עם ראש ישיבה בבני ברק. אבל החדוש הגדול הוא שלפני יומים ממש, נולדה לה בת! והיא בת 155 אחרי כל הטפולים הקשים שעברה, שבדרך כלל מונעים אפשרות להביא ילדים. והנה, בגיל 55, כשבועה בן 75, נולדה להם בת.

אתם מבינים? "אמן יהא שמיה רבא" - זה אש! זה ממש אש! זה מה שמחזק אותנו כל הזמן הרב רחמים, אומר לנו תמיד: "אמן יהא שמיה רבא זה אש". ואני רוצה להזכיר לכם עוד ספור בענין הזה.

אני זוכר שפעם, לפני הרבה שנים, היה ערוצי קדש. באחת התכניות, הופיע משגיח מאחת הישיבות. אני לא זוכר בדיוק מי זה היה, אבל הספור שהוא ספר נחרט לי בזכרון.

המשגיח ספר שיום אחד הוא נתן שיחת חזוק בישיבה על החשיבות של עניית אמינים ו"אמן יהא שמיה רבא". באותו ערב, בתפלת ערבית שאחרי השיחה, הבחורים ממש התלהבו. האמינים ו"אמן יהא שמיה רבא" נאמרו בהתלהבות גדולה, ממש כמו אש!

באותו לילה, המשגיח חלם חלום מיוחד. הוא מספר שבחלום הוא יצא מהעיר ונכנס לעיר. פתאום הוא ראה אולם ענק. הוא נכנס לאולם וראה מחזה מדהים - האולם היה מלא בלהבות אש. הלהבות עמדו בקבוצות, בצורת חצי עגול, ובאמצע היתה להבה גדולה במיוחד.

המשגיח הבין שהלהבות האלה היו מלאכים, והם דנו האם בת מסוימת צריכה למות למחרת בתאונת דרכים. פתאום הוא הבין שמדבר בבת שלו! הוא רצה לצעק, אבל לא הצליח להוציא קול.

הלהבה הגדולה באמצע, שכנראה היתה המלאך הראשי, אמרה: "בואו נעמד למנין. מי מזכה ומי מחיב?" כשספרו, התברר שהיו יותר מלאכים שחיבו את הבת למות. נגזר שלמחרת, כשהיא תלך לבית הספר, משאית תדרס אותה.

אבל אז, אחד המלאכים קם ואמר: "רגע, הרי כתוב בתורה שלנו שמי שעונה 'אמן יהא שמיה רבא' בכל כחו, קורעים לו גזר דינו. והאבא של הילדה הזאת עשה חזוק גדול בישיבה, והבחורים ענו 'אמן יהא שמיה רבא' בכונה גדולה!"

ברגע זה, המלאכים לקחו את גזר הדין וקרעו אותו לגזרים. הם הכריזו: "נגזר עליה לחיות!" ואז המשגיח התעורר מהחלום.

המשגיח ספר שהוא הלך לאחד מגדולי ישראל וספר לו את החלום. הרב אמר לו: "תפרסם את הספור הזה! חשוב שאנשים ידעו שמה שחז"ל אומרים זה לא סתם פתגם. זו המציאות בשמים!"

אתם מבינים? כשחז"ל אומרים שעניית "אמן יהא שמיה רבא" קורעת גזר דין, זה לא סתם אמירה. ככה באמת מתנהגים בשמים! כמה אנחנו צריכים להתחזק בזה!

ספור נוסף על כַּחַה שֶׁל תַּפְלָה

אני רוצה לספר לכם עוד ספור מדהים, שספר הרב עזריאל טאובר. אמנם כבר ספרתי אותו פעם, אבל הוא כל כך חזק שדאי לחזור עליו.

הרב טאובר מספר שיום אחד הוא פגש את הרב גרילנדר בארצות הברית. הרב גרילנדר אמר לו: "תשמע, יש עכשו יהודי אחד שחולה מאד. בוא נלך לבקר אותו ונקים מצות בקור חולים. איפה עוד תזכה למצוה כזו?" הרב טאובר הסכים מיד, והם נסעו לבית החולים.

כשהגיעו, ראו שמצבו של החולה היה קשה מאד. הם שאלו את הרופאים מה המצב, והרופאים אמרו: "זהו, זה פנראה היום האחרון. תקראו למשפחה שיגיעו מהר." כשהמשפחה הגיעה, הרופאים אמרו להם שהמצב מדרדר והאיש נמצא ברגעים האחרונים.

הרבנים חפשו מנין לקריאת שמע ולתפלות של יציאת נשמה. הם היו תשעה, וחפשו עשירי למנין. פתאום, רופא גוי שאל אותם למה הם לחוצים. כשהסבירו לו שהם צריכים עוד יהודי אחד, הרופא אמר: "יש פה במחלקה חולה יהודי שצריך דיאלזה. הוא לא יכול לזוז, אבל אני יכול להעביר אותו אליכם עם כל המכשירים."

כשהחולה הזה הגיע, הוא אמר: "היום זה היארצייט של אמא שלי. אם כבר יש פה מנין, אולי תזכו אותי לומר קדיש?" כמובן שהסכימו. לפני שהתחיל לומר קדיש, הרב גרילנדר הזכיר: "אמן יהא שמיה רבא קורעין לו גזר דינו."

ואז קרה הפלא: באמצע הקדיש, הרופא הגוי פתאום התחיל לצעק: "אלקים אדירים! המחשב מראה שהמדידים של החולה מתחילים לעלות!" המצב של החולה התחיל להשתפר לנגד עיניהם.

הרב טאובר מספר שאחרי חדש וחצי, החולה הזה יצא מבית החולים בריא ושלם. אבל הנס לא נגמר כאן. באותו יום, היה גוי אחד שנהג בתאונת דרכים, והמשפחה שלו תרמה את האיברים שלו. התברר שהכליה שלו הייתה מתאימה בדיוק לחולה היהודי שאמר קדיש, וביום ההוא הוא עבר השתלת כליה מצלחת! אתם מבינים את העצמה של זה? כשחז"ל אומרים "קורעין לו גזר דינו", זו אמת לאמתה! לפעמים, רגע אחד של כונה אמתית בתפלה יכול לשנות עולמות שלמים. זה רגע שבו אדם צריך באמת להאמין שככה באמת מתנהגים בשמים. כמה אנחנו צריכים להתחזק בזה!

הכח של מעשים קטנים

בפרשה שלנו, אנחנו רואים שני קצוות - מה אדם יכול לזכות מרגע אחד, ומה הוא יכול להפסיד. איזו עליה אדם יכול לזכות לה, ומצד שני איזה הפסד עצום הוא יכול להפסיד. למעלה למעלה, או חלילה למטה למטה.

קדם כל, אנחנו רואים את הספור של שני האנשים - לפי דעה אחת בגמרא (סוכה כ"ה ע"א-ב) אלו היו מישאל ואלצפן - שאמרו: "למה

נגרע? למה נגרע? אַנחנו רוצים לזכות לעשות פסח" (במדבר ט, ז). תחשבו על זה, זה רק שני אנשים. משה רבנו אמר להם: "אתם פטורים, מה לעשות? אתם אנוסים, ואנוס פטור". אבל משה ראה את התשוקה שלהם ואמר: "חכו, נשמע מה הקדוש ברוך הוא אומר."

ומה קרה? הקדוש ברוך הוא אמר: "יש פסח שני" (במדבר ט, ז-יא). וזה לא היה רק לפעם אחת, אלא לדורות! עד היום אַנחנו מצינים את פסח שני. ממה זה הגיע? משני אנשים בסך הכל, שהיתה להם תשוקה לקיים מצוה. מהתשוקה הזאת, תראו מה יצא – דורות על גבי דורות של קיום מצוה. זה מה שאדם יכול לזכות לו!

מצד שני, כותב הרמב"ן בפרשה שלנו משהו מדהים. הוא אומר שיש לנו באמצע הפרשה שתי נ"ו ונין הפוכות, כדי להפריד בין פרענות לפרענות. איזו פרענות? הראשונה היא "ויסעו מהר ה'" (במדבר י, לו). הרמב"ן כותב שהם נסעו "כתינוק הבורח מבית הספר". כלומר, הם ברחו כדי שלא ללמוד עוד מצוות. הם אמרו: "מספיק, מספיק מה שהיה. לא רוצים עוד מצוות". הם מהרו לברח. דרך שהיתה אמורה להמשיך שלושה ימים, הם עשו ביום אחד.

ומה ההפסד? הרמב"ן כותב: "ואם לא היו בורחים מהר ה', היה מכניסם מיד לארץ ישראל". ואו, 40 שנה! 40 שנה במדבר בגלל מה? בגלל רגע אחד של בריחה. אתם יודעים כמה הריצה הזאת עלתה להם? 40 שנה!

ולא רק זה. אם לא היו בורחים, גם משה רבנו היה זוכה להכניס לארץ. ואם משה רבנו היה נכנס, לא היו גליות, לא היה חרבון. אתם מבינים איזה השלכות עצומות יש למעשה אחד קטן שאדם עושה?

לכן, כל אחד מאתנו צריך לדעת כמה המעשים שלנו חשובים. כל מעשה, גם אם הוא נראה קטן, יכול להרים אותנו למעלה או חלילה להוריד אותנו למטה. אַנחנו צריכים לשמר על כל מעשה שלנו, כי אַנחנו לא יודעים איזה מעשה יכול להרים אותנו עד השמים, ואיזה מעשה יכול להוריד אותנו, חס ושלום, לשאול תחתית.

כחה של ברכה בכונה

הרב גרוסמן, רבה של רמת אביב (לא לבלבל עם הרב גרוסמן ממגדל העמק), ספר ספור מדהים שממחיש את כחה של ברכה הנאמרת בכונה.

יום אחד הגיע האדמו"ר מבובוב לרמת אביב. הוא בא להשתתף בהלגיה של אחד התורמים הגדולים של החסידות שנופטר. האדמו"ר נשא דברי חזק לקהל, ולאחר מכן הגישו לו כוס מים לשתות.

אחרי שסיים לשתות, נגש אליו יהודי אחד ואמר: "רבי, אני נשוי כבר הרבה שנים ועדיין אין לי ילדים." האדמו"ר השיב לו: "אני עכשיו מברך 'בורא נפשות רבות'. תענה אמן בכונה גדולה ותכונן ש'בורא נפשות רבות' – שגם אצלך הקדוש ברוך הוא יברא נפשות רבות."

יהודי אחר ששמע זאת, נגש גם הוא לאדמו"ר ואמר: "רבי, גם אני נשוי שנים רבות ואין לי ילדים." האדמו"ר ענה לו: "שים לב, לא אמרתי 'בורא נפש אחת' אלא 'נפשות רבות'. גם אתה תכונן ותענה אמן בכונה על 'בורא נפשות רבות'."

האדמו"ר ברח את הברכה במתינות, מלה במלה, ושני האנשים ענו אמן בכונה גדולה.

והנה, לאחר זמן מה, לאחד מהם נולד בן ולשני נולדה בת. אבל הספור לא נגמר כאן. הרב גרוסמן מספר: "עקבתי אחרי המשפחות האלה, ותאמינו או לא – אחרי 22 שנה, הבן הזה התחתן עם הבת הזאת!"

תחשבו על זה רגע. ברכה אחת שאולי נראית לנו פשוטה, ברכה שאַנחנו אומרים לפעמים בלי לחשב – "בורא נפשות רבות" – יכולה לחולל פלאים כאלה. ברכה אחת, נאמרת בכונה, יכולה לשנות עולמות שלמים.

זה מלמד אותנו כמה כח יש לכל ברכה שאַנחנו מברכים, לכל אמן שאַנחנו עונים. מה שנראה לנו אולי כדבר קטן או שגרתי, יכול להיות בעל משמעות עצומה. כל מלה של תפלה או ברכה היא הזדמנות לפתח שערי שמים ולחולל ישועות גדולות.

כחו של מעשה טוב אחד

אני רוצה לסיים בספור מדהים שממחיש את הכח העצום של מעשה טוב אחד. יש יהודי אחד שספר לי את הספור הזה, ואני חושב שפדאי לשתף אותו אתכם.

היה רב אחד שנסע לצרפת להיות רב קהלה שם, בגלל קשיי פרנסה. כל יום הוא היה הולך לבית הכנסת דרך שדרה של עצים, מעין יער קטן. יום אחד, כשהוא עבר בשדרה, פתאום יצא לקראתו כומר לבוש בשחור ואמר לו: "בונז'ור" (בקר טוב בצרפתית). הרב המשיך בדרך, קצת מפתיע.

למחרת, אותו דבר קרה שוב. הכומר חכה לו ואמר "בונז'ור". וכן קרה גם ביום השלישי. הרב התחיל להרגיש לא בנוח. הוא חשב לעצמו: "אני לא רוצה להתחבר עם כומר, זה לא מתאים לי."

אז הרב החליט לקום מוקדם יותר ולהתפלל בנץ החמה, בשעה 5:30 בבקר. הוא חשב שככה הוא יצליח להמנע מהמפגש עם הכומר. אבל גם כשהלך בחשך, פתאום הכומר יצא מבין העצים ואמר: "בונז'ור".

הפעם, הרב החליט להיות תקיף. הוא אמר לכומר בכעס: "איזה בונז'ור? מה אתה רוצה ממני?"

ואז קרה דבר מפתיע. הכומר התחיל לדבר אתו בעברית! הוא אמר: "יוסף, אתה לא מכיר אותי?". הרב היה המום, איך הוא יודע את השם שלי?, "מי אתה?" שאל.

הכומר אמר: "אני דוד. למדנו יחד בתלמוד תורה." והוא ספר את הספור שלו:

"כשהיינו בכתה ה', אבא שלי נפטר. הייתי בצער גדול, ואף אחד לא הבין אותי. חשבו שזה כמו שחתול מת. אבל אתה, יוסף, היית היחיד שהבין אותי. אהבת אותי, שמחת אתי, עזרת לי. היית היחיד שבאמת דאג לי."

דוד המשיך וספר שיום אחד הגיעו אנשים לביתם והביאו לאמו מעטפה עם כסף. כפיכול מארגון חסד. זה קרה כמה פעמים. אחר כך, אותם אנשים הציעו לקחת את דוד לשיבה שלהם, בטענה שהוא ילד מבריק. מה שאמו לא ידעה, זה שאלה היו מיסיונרים. הם לקחו את דוד, שכנעו אותו לאט לאט, עד שהוא התנצר והפך לכומר גדול בצרפת.

דוד סים ואמר: "יוסף, תראה לאן הגעתי. איך זה יכול להיות? אבל כל פעם שאני רואה אותך, זה מזכיר לי את הטוב שעשית לי. לכן חפשי את אותך כל בקר, רק כדי להגיד לך 'בונז'ור', כי זה עושה לי טוב על הלב."

הרב יוסף התחיל ללמוד עם דוד, וכשהסתיימה השליחות שלו בצרפת, הוא הציע לדוד לעלות לארץ ישראל. הם עלו יחד, וברוך השם, דוד חזר בתשובה שלמה.

אתם מבינים? מי היה מאמין שילד בכתה ה' שנותן קצת תשומת לב לחבר, יכול בסופו של דבר להציל נשמה יהודית ולהחזיר כומר בתשובה? זה מלמד אותנו שכל מעשה שלנו, גם אם הוא נראה קטן וחד פעמי, יכול להיות בעל משמעות עצומה.

לסכום, כל אחד מאתנו צריך לדעת שהמעשים שלנו מאד יקרים. כל "אמן" והא שמייה רבא" שאַנחנו עונים, כל חזקת קטן, כל שאיפה, כל רצון לגדל – כל אלה נותנים לנו סיוע גדול מהשמים. והשם יעזר לנו תמיד לעשות את הדבר הנכון, אמן ואמן.

מוקדש לרפואה שלימה לאסנר, בתוך שאר כל חולי ישראל